

Pojam moderne porodice

Dr Miomirka Rakonjac

Pojam moderne porodice

- Moderna porodica kao izraz vjekovnih promjena
- Anađelka Milić razlikuje dva pojma:
  - 1. domaću ili kućnu zajednicu karakteriše radno ili rezidencijalno ujedinjenje grupe ljudi
  - 2. modernu porodicu transformacija porodičnih funkcija i odnosa
- Procesi industrijalizacije i urbanizacije se često tretiraju kao uslov nastanka moderne porodice, iako se Anađelka Milić ne slaže sa tim zaključkom
- Ona smatra da su industrijalizacija i urbanizacija omasovljavanje buržoatskog načina života i u skladu sa **CIVILNOM KULTUROM GRAĐANSKE KLASE**

Karakteristike ili tekovine Civilne kulture građanske klase

- Karakteristike C.K.G.K. su:
  1. racionalnost
  2. ispoljavanje individualne autentičnosti
  3. porodične emocije
  4. težnja ka vaspitanju slobodnih i jednakih građana
  5. pravo ličnog izbora
  6. pravo zaštite intimnog života
  7. uvažavanje drugačijih životnih praksi

Nedorečenost određenja moderne porodice

- Određenje moderne porodice
- Odnos sa srodničkom strukturom nije obuhvaćen definicijom
- Ukazuje na relaciju koju porodična grupa uspostavlja sa drugim srodničkim strukturama:
  - Moderna porodica predstavlja:
    1. odvojenu, zasebnu i samostalnu srodničku jedinicu i odnos ekvi- distance sa ostalim srodničkim grupama
    2. nezavistan akter u društvenom sistemu osposobljen da sam zadovoljava potrebe svojih članova kroz vlastito porodično domaćinstvo i u saradnji sa ostalim institucijama i organizacijama

Viljem Gud i Hajdi Rosenbaum

GUD	ROSENBAUM
Rijetkost proširene porodice i nestajanje korporativne porod. strukture	Razdvajanje rada za zaradu od doma
Slobodan izbor supružnika zasnovan na emocijama	Dnevno odsustvo bar jednog člana porodice iz doma
Nestajanje miraza i cijene za mladu	Egzistencija porodice počiva na zaradi bar jednog člana
Smanjivanje autoriteta u porodici	Zajednički život dvije generacije
Veća rodna jednakost	Preuzimanje socijalizacije od strane društva

Tradicionalna i moderna porodica

- U tradicionalnim okvirima porodica je uvijek bila proizvodna jedinica koja je samostalno zadovoljavala potrebe svojih članova
- Pojam i praksa savremene porodice se vezuje za dva oblika reprodukcije:
  1. biološku reprodukciju
  2. sociokulturnu reprodukciju

Ono što je karakterisalo porodicu kako Antičke Grčke, tako i današnju jeste neplaćeni rad žene

U skladu sa tim porodica prema Hobsu funkcioniše kao malo političko tijelo

U državi vlada suveren koji ima svoje podanike, dok je taj suveren u patrijarhalnoj porodici bio otac, a njegovi podanici su bili žena i djeca

Lojalnost suverenu unutar porodice

- Lojalnost- privilegije, imovina i titule
- Neposlušnost- azil u zatvore i duševne bolnice
- U MODERNOJ PORODICI se gubi momenat vladanja, ali se uspostavlja jedna novi momenat nadziranja
- Muškarci su nadzirani od strane fabričke discipline, religijske i vojne ideologije, a neposlušni među njima su podvedeni pod pravne i sudske sankcije
- Djeca su nadzirana od strane škola
- A ženama i dalje ostaje da zadovoljavaju potrebe porodice, a u porodicama ostaju izvan političke vlasti
- Za nepuna tri vijeka porodica se kretala od autoritarne koja određuje sudbinu svojih članova do porodice koja biva nadzirana od strane institucija

Karakteristike moderne porodice

- Modernu porodicu karakterišu sljedeći procesi:
    1. Smanjivanje broja članova (djece) i odsustvo starijih članova
    2. Proces prostornog sužavanja porodice (povlačenje sa javnih mjesta) u privatnost sopstvenog doma
    3. Promjena normi kojima se rukovodi ponašanje u porodici od javne ideološke i religijske kontrole do unutrašnje porodične kontrole
- Privatizacija se sve više sagledava kroz prizmu fizionomije vrijednosti i osjećanja članova porodice

Privatizacija moderne porodice

- Privatizacija porodice započinje još u Renesansi kada se zajednički prostori sužavaju na minimum , a umjesto toga najveći dio prostora u otmenoj građanskoj kući zauzima SALON
- Salon je prostor u kojem se graniče privatna i javna sfera
- Porodica i dom u građanskoj klasi dobijaju mjesto psihološke i ideološke emancipacije –
- Psihološka afirmacija emocija i opuštanje od svakodnevnih životnih dešavanja
- Ideološka – ojačavanje samosvijesti građanstva o njegovoj moralnoj i društvenoj ispravnosti